

Dagboek 12 15- 24 augustus 2015

Dit wordt het laatste dagboek van dit werkbezoek.

In de afgelopen week hebben we veel kantoorwerk gedaan. Het is nodig om van tijd tot tijd met de staf om de tafel te gaan zitten en al het werk dat op hen af komt te herzien. Waar mogelijk proberen we het te automatiseren. Maar we proberen hen ook zoveel mogelijk zelfstandig te laten werken. We hebben veel informatie nodig voor donateurs in Nederland als wij bij hen een verzoek om hulp willen indienen. Die informatie komt uit het veld, maar is lang niet altijd compleet. Het is de taak van de mensen op het Spie-en kantoor om de benodigde gegevens bij elkaar te krijgen, eventueel via de District Supervisors en vrijwilligers.

In Nederland zou zo iets allemaal per e-mail gaan of per post, maar dat is hier geen optie. Mobiel internet is voor velen nog heel duur en ook wifi is nog lang niet overal beschikbaar. En de post? Nog nooit een postbode hier gezien.

Dus moet alles óf per telefoon óf persoonlijk op het kantoor gebracht worden. En daar gaat veel tijd in zitten.

Er wordt overigens heel veel per telefoon overlegd. En dat vinden wij dan weer heel irritant. Want in welke belangrijke bespreking je ook zit, zodra de telefoon gaat, dan wordt die opgenomen.

Koy had een vergadering van het bestuur van de KEC (Cambodjaanse Evangelische Kerk) in Sihanoukville. En hij vroeg of we zin hadden om mee te gaan. Natuurlijk, waarom niet. We kunnen in de auto ook altijd veel bespreken. En dus vertrokken we dinsdagmorgen vroeg met Koy, Somona, Sareth richting het zuiden. Rond de middag arriveerden we in Kompong Saom, zoals deze stad vroeger heette, en nog steeds zo wordt genoemd door de Cambodjanen.

's Middags gaan we naar de zee. Er zijn hier kilometers witte zandstranden, delen ervan zijn schoongemaakt en daar is het nu heerlijk vertoeven in de resorts die er zijn gebouwd. Aanrader! Maar de meeste stranden liggen nog vol afval, veel plastic en aangespoelde rommel.

De zee is warm, we schatten minstens een graad of 27. En we zwemmen natuurlijk met onze kleren aan. Alleen westerse toeristen zie je hier in een bakpak. Geen kleedhokjes of douches, dus gewoon met je natte kleren in de auto terug waarna we nog een citytour maken.

's Avonds gaan we samen eten met de rest van het kerkbestuur. De KEC komt voort uit de CMA zending, waarvan er ook een afdeling in Nederland is. De directeur van CMA in Cambodja, Dave Manfred is er ook met zijn vrouw Chris. Verder een viertal Cambodjaanse predikanten, waarvan Koy er één is. En hun echtgenotes. Wij kennen hen al van eerdere ontmoetingen. In het restaurant werkt een Duitse jongen uit München. En zo hebben we internationaal heel wat te kletsen.

Na het eten is er een bijbelstudie, waar wij ook voor worden uitgenodigd. Dave spreekt vloeiend Khmer en dus moet Sareth voor ons vertalen. Dave heeft goede voorbeelden voor de predikanten die vaak in afgelegen dorpen hun werk moeten doen. Hoe breng je het evangelie aan mensen die nog nooit van Jezus hebben gehoord? We oefenen samen verootmoediging en aanbidding.

Het maakt indruk op ons. Het is heel concreet.

De volgende morgen na het ontbijt is er nog een korte bijeenkomst. De andere predikanten blijven nog een dag langer. Maar wij gaan terug naar Phnom Penh. Niet meteen natuurlijk, want er is nog weer van alles te zien onderweg. Er zijn hier prachtige watervallen op de Kirirom berg. Er zijn momenteel weinig toeristen, maar in het weekend moet het hier heel druk zijn. Dat zien we ook aan de vele afdakjes met hangmatten die overal langs het water staan. En waar mensen heerlijk kunnen relaxen en samen eten met

vrienden of familie. Het lijkt een beetje op Oostenrijk of Zwitserland, maar het water is niet zo helder en de temperatuur wijkt ook behoorlijk af!

We hebben nog een belangrijke taak te vervullen en dat is de opening van één van de drie basisscholen die we dit jaar hebben gebouwd. Twee ervan zijn klaar. En de grootste zal zaterdag 22 augustus worden geopend.

De school ligt in Thmor Reap, in de provincie Kratie, een afgelegen gebied. De ceremonie zal al om 8 uur 's morgens beginnen (dan is het nog niet zo heet). En dat betekent dat we vrijdagmiddag al om 5 uur vertrekken richting Kompong Cham city waar we overnachten in een guesthouse aan de Mekong Rivier.

De volgende morgen gaat om 5 uur de wekker. En als we kijken op ons balkon zien we de zon in ongelooflijk mooie kleuren opkomen.

Er gaan een aantal Spie-en bestuursleden mee, zelfs mr. Soeun, zijn vrouw en Sokhom zijn er voor vanuit Takeo gekomen. Het is een heel eind rijden. We ontbijten in Stung Trang city. De hoogste gast die dag is de gouverneur (zeg maar de commissaris van de koning) van de provincie Kratie. Onderweg in de auto horen we dat hij al is gearriveerd, terwijl wij nog drie kwartier moeten rijden. Maar ze beginnen niet zonder ons, en we kunnen niet sneller dan snel. En dus komen we rond kwart voor negen aan bij de nieuwe school. Een prachtig nieuw gebouw met zes lokalen, dat kon worden gebouwd dankzij de donaties van Wilde Ganzen en Stichting Scholenbouw Cambodja Rotterdam. Er is zelfs een tv-uitzending van WG voor geweest in Nederland.

Honderden mensen zitten al een poos te wachten. De kinderen zijn lekker aan het spelen op de nieuwe speeltoestellen die we ook hebben gegeven. Een waterfilter in elk lokaal en schriften en pennen voor de leerlingen. Verder nieuwe schoolmeubeltjes, ook voor de leerkrachten en nieuwe schoolborden en een toiletgebouw.

De gouverneur ontvangt ons in een lokaaltje en dan begint het openingsfeest. We hebben dit al vele malen meegemaakt en weten hoe het gaat. Eerst worden de monniken geëerd en die strooien op hun beurt bloemen in het rond terwijl ze een nogal eentonig lied laten horen.

De tweede hoge gast vandaag is een High Commander van de Police, die heeft meegeholpen om het arbeidsloon te betalen. Spie-en levert alleen de materialen voor een school. De dorpingen moeten zelf het arbeidsloon bij elkaar zien te krijgen. Omdat deze school zo afgelegen ligt, waren de kosten daarvoor heel hoog. Arbeiders moesten van ver komen en overnachten. De dorpingen konden het niet alleen betalen en dus heeft deze politiebaas, die afkomstig is uit dit gebied, een flink deel voor zijn rekening genomen.

De politiebaas mag naast de gouverneur zitten en wij op de tweede rij.

Frits en ik verdelen de taak om te spreken en vandaag is het mijn beurt. Kia vertaalt voor mij. Het is voor hem de eerste keer en hij heeft de afgelopen dagen al aardig gestudeerd op mijn verhaal. Dus het gaat helemaal goed.

Ik wijs de mensen op hun verantwoordelijkheid om deze school goed te gebruiken. Het is een bijzondere kans om hogerop te komen. Onderwijs is één van de belangrijkste zaken in een ontwikkelingsland. Ook hygiëne, in en om de school, en omzien naar elkaar kan worden aangeleerd.

Daarna mogen de twee andere hoge gasten. De politiebaas heeft een goed verhaal dat niet te lang duurt. De gouverneur houdt ook een goede toespraak, maar moet aan het eind nog wat politieke zaken kwijt aan de toehoorders. Daardoor duurt het allemaal toch weer lang.

Als iedereen uitgespeecht is, krijgen wij uit handen van de gouverneur, die ook een beetje Engels spreekt, een bedankbrief voor de twee organisaties die de bouw van deze school mogelijk hebben gemaakt. We zullen de dank en de brief overbrengen.

En dan is het tijd voor lintje knippen! Om de beurt knippen we een klein stukje en de gouverneur mag natuurlijk de beslissende knip geven en dan is de opening een feit!

We lopen samen door de school, prachtige nieuwe schone lokalen, nieuwe stevige bankjes en sneeuwwitte schoolborden. Na de schoolvakantie kunnen de kinderen in een nieuwe school beginnen. We nemen afscheid van de hoge gasten en zien hoe blij de kinderen zijn met hun speeltoestellen. [Een filmverslag](#).

Het Cambodjaanse alfabet, rechtsonder de cijfers 1-9

Er staat hier nog een schoolgebouw van vier lokalen. Vorig jaar hebben we die bekeken. Het is een oud gebouw, de vloer is van klei en is erg hobbelig en glibberig in het regenseizoen. De muren zijn niet te gestuukt. De kasten staan op stenen om de termieten niet de gelegenheid te geven het hout op te eten. We krijgen nu het verzoek om deze school op te knappen, een nieuwe vloer en aangepleisterde muren.

De stenen muur is aan het verzakken. De donkere rand op het hout geeft aan hoe hoog het water hier heeft gestaan!

De communeleider neemt ons mee naar een ander deel van zijn gemeente waar een nog oudere school staat. Deze overstroomt elk jaar in het regenseizoen. Je kunt zien hoe hoog het water hier heeft gestaan, een halve meter in de lokalen! De fundamenteën zijn aan het verzakken en men heeft de boel hier en daar al gestut.

Het hout wordt steeds meer in bezit genomen door termieten. Er moet hier iets gebeuren. De mensen kijken ons hoopvol aan. Willen jullie ons helpen?

Ze hebben een kant en klaar verzoek voor ons klaar liggen dat we mee nemen naar Phnom Penh.

Het wordt steeds moeilijker om te kiezen waar we moeten helpen. Wat is de hoogste urgentie? Wat kunnen de mensen zelf doen?

Voorlopig is het tijd om te vertrekken. We moeten nog een heel eind rijden.

We lunchen ergens onderweg bij een 'Resort' op een berg. De lunch bestaat uit stokbrood met ingedikte gezoete koffiemelk. Voor de Cambodjanen niet genoeg. Ze doen er nog wat lekkere cocons van de zijderups bij tussen. Wij kregen ze ook al in de mond gestopt. Ze smaken naar... cocons van de zijderups. Proef het zelf maar als je ooit de kans krijgt.

Onderweg naar Kompong Cham horen we dat de auto van Soeun die een eindje achter ons rijdt, een koe voor de auto heeft gehad. De voorkant zit behoorlijk in elkaar, motorkap

uit zijn voegen. Gelukkig rijdt hij nog en kunnen ze de reis voortzetten. De koe is met de schrik vrijgekomen.

We zien hier zoveel bijna-ongelukken!. De wegen worden steeds beter waardoor er ook steeds harder wordt gereden. Maar koeien, honden, kippen lopen overal op de weg. Er komen steeds meer wegen met gescheiden rijbanen. Maar dat betekent niet dat iedereen ook netjes op zijn eigen baan blijft rijden. Als je ergens af moet slaan, ga je alvast een stukje op de andere baan tegen het verkeer in.

's Avonds in het donker wordt het helemaal gevaarlijk. Dan kom je veel verkeer achterop zonder achterlicht, of erger nog, helemaal geen licht. Bromfietsen, vrachtwagens, het is soms levensgevaarlijk. We hebben de afgelopen weken veel gereisd, en ook veel ongelukken gezien. We zijn dan ook heel dankbaar dat we altijd weer veilig thuis zijn gekomen.

Dit werkbezoek zit er bijna op. Na een lange bestuursvergadering vliegen we maandagavond via Seoel (Zuid Korea) waar we 8 uur moeten wachten terug naar Nederland. Nederland is een andere wereld als je het vergelijkt met hier. Maar misschien moet je dat juist niet doen. Willen we Cambodja maken zoals Nederland? Natuurlijk niet. Elk land heeft zijn eigen cultuur, geschiedenis en levenswijze. Dat moet je mooi zo laten. Maar mensen zijn mensen. Iedereen, ook de Cambodjanen, willen een rustig bestaan met genoeg voedsel, kleding, onderwijs, gezondheidszorg en dergelijke. Dat is wereldwijd. En als we daar, samen met de donateurs in Nederland een heel klein beetje aan mee kunnen werken, dan maakt ons dat heel gelukkig.

Op de laatste bestuursvergadering van 24 augustus heeft Spien de plannen voor 2016 besproken. Er is veel veranderd sinds we 23 jaar geleden zijn begonnen. Maar nog steeds is er grote nood. In die nood te voorzien is onze missie. En we hopen dat u ons daarbij blijft steunen ook in 2016.

Stichting De Brug Bankrek.nr. NL16 ABNA 0406472661

Hartelijke groet, Frits en Beja Weitkamp